

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a JUDr. Ing. Viery Horčicové v právní věci žalobce: **D. S.**, zast. Mgr. Ilonou Sedlákovou, advokátkou, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu

t a k t o :

- I. Žalovanému se ukládá povinnost vydat rozhodnutí o žádosti žalobce o informace ze dne 1. 11. 2010 doručené Policii České republiky, Oblastnímu ředitelství cizinecké policie Praha, Inspektorátu cizinecké policie Praha, dne 2. 11. 2010, a to do 10 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8.200,- Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám Mgr. Ilony Sedlákové, advokátky.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá toho, aby soud uložil žalovanému povinnost vyřídit žádost o informace, kterou žalobce podal dne 2.11. 2010 k Inspektorátu cizinecké policie Praha.

K tomu uvedl, že žalobce dne 1.11. 2010 prostřednictvím pošty odeslal žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Konkrétně žádal o informace spočívající ve sdělení skutkových a právních důvodů neudělení víza žalobci, zejména sdělení podkladů pro rozhodnutí, úvah, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, dále o sdělení zjištění, poznatků a skutečností, které povinný správní orgán zjistil před vlastním rozhodnutím o neudělení víza. Žádost byla povinnému správnímu orgánu doručena dne 2. 11. 2010. Protože v zákonné lhůtě

nebyla žádost vyřízena, odeslal žalobce dne 19.11. 2010 stížnost podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím nadřízenému subjektu, čímž vyčerpal prostředky, které mu zákon poskytuje k ochraně před nečinností ve věci žádosti o poskytnutí informací před podáním žaloby. Na základě této stížnosti rozhodl nadřízený orgán - Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, rozhodnutím ze dne 16.12. 2010 č.j. CPR-15841-3/ČJ-2010-009CKR-LJŠ tak, že podle ustanovení § 16a odst. 6 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím přikázal povinnému subjektu žádost vyřídit. Toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 23.12. 2010, avšak ani poté nebyla žádost vyřízena. V důsledku novely zákona o pobytu cizinců účinné od 1.1. 2011 povinný Inspektorát cizinecké policie Praha zanikl a rozhodování o žádostech o dlouhodobá víza bylo zákonem svěřeno Ministerstvu vnitra, které je proto žalovaným.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě, které bylo soudu doručeno dne 21.4. 2011, uvedl, že navrhuje, aby soud žalobu odmítl, neboť žalobce nevyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti. Podle názoru žalovaného měl žalobce využít opatření proti nečinnosti podle ustanovení § 80 správního řádu.

Žalobce podal k tomuto vyjádření repliku, v níž uvedl, že zákon o svobodném přístupu k informacím obsahuje vlastní právní úpravu postupu v případě nečinnosti povinného subjektu při vyřizování žádostí o informace, proto obecná právní úprava podle § 80 odst. 3 věta druhá správního řádu se nepoužije. Názor žalovaného, že musí k vyčerpání prostředků k ochraně podat jak stížnost podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím a ještě žádost podle § 80 odst. 3 správního řádu, označil žalovaný za nelogický, neboť o obou těchto prostředcích k ochraně jsou příslušné rozhodovat stejné orgány. Takový postup by byl dle názoru žalobce zjevně nadbytečný, neúčelný a vedl by pouze k tomu, že by se žalobcova cesta k nápravě protahovala.

Při ústním jednání před soudem žalovaný setrval na podaném vyjádření a navrhoval odmítnutí žaloby, žalobce se z účasti u ústního jednání omluvil.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Městský soud v Praze se v první řadě zabýval k námitce žalovaného otázkou, zda jsou splněny všechny procesní podmínky k tomu, aby mohl o žalobě věcně jednat a rozhodnout o ní, a dospěl k závěru, že tomu tak je. Vycházel přitom ze závěrů, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 10. 2009 č.j. 4 Ans 4/2009-86.

Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. *ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.*

Podle odst. 2 žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení.

Podle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím *pokud povinný subjekt*

žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti, s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.

Podle § 14 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím žádost je podána dnem, kdy ji obdržel povinný subjekt.

Podle odst. 5 písm. d) téhož ustanovení povinný subjekt posoudí žádost a nerozhodne-li podle § 15, poskytne informaci v souladu se žádostí ve lhůtě nejpozději do 15 dnů ode dne přijetí žádosti nebo ode dne jejího doplnění; je-li zapotřebí licence podle § 14a, předloží v této lhůtě žadateli konečnou licenční nabídku.

Podle odst. 7 lhůtu pro poskytnutí informace podle odstavce 5 písm. d) může povinný subjekt prodloužit ze závažných důvodů, nejvýše však o deset dní.

Podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace může podat žadatel, kterému po uplynutí lhůty podle § 14 odst. 5 písm. d) nebo § 14 odst. 7 nebyla poskytnuta informace nebo předložena konečná licenční nabídka a nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti.

Podle odst. 3 písm. b) stížnost se podává u povinného subjektu, a to do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) nebo § 14 odst. 7.

Podle odst. 4 o stížnosti rozhoduje nadřízený orgán.

Podle odst. 5 povinný subjekt předloží stížnost spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu do 7 dnů ode dne, kdy mu stížnost došla, pokud v této lhůtě stížnosti sám zcela nevyhoví tím, že poskytne požadovanou informaci nebo konečnou licenční nabídku, nebo vydá rozhodnutí o odmítnutí žádosti.

Podle odst. 6 písm. b) a c) nadřízený orgán při rozhodování o stížnosti podle odstavce 1 písm. a), b) nebo c) přezkoumá postup povinného subjektu a rozhodne tak, že povinnému subjektu přikáže, aby ve stanovené lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí nadřízeného orgánu, žádost vyřídil, případně předložil žadateli konečnou licenční nabídku, nebo usnesením věc převezme a informaci poskytne sám nebo vydá rozhodnutí o odmítnutí žádosti; tento postup nelze použít vůči orgánům územních samosprávných celků při výkonu samostatné působnosti.

Podle odst. 8 nadřízený orgán o stížnosti rozhodne do 15 dnů ode dne, kdy mu byla předložena.

V projednávané věci je mezi účastníky nesporné, že původní povinný subjekt i žalovaný byli zcela nečinní při vyřizování žádosti o poskytnutí informací, a to i přes to, že nadřízený orgán původního povinného subjektu ke stížnosti žalobce podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím přikázal žádost vyřídít. Sporné však je to, jaké důsledky má tato nečinnost žalovaného pro postup, resp. rozhodnutí správního soudu o žalobě proti nečinnosti žalovaného při vyřizování žádosti o poskytnutí informací. Žalobce je přesvědčen, že podáním stížnosti podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, *bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu* (§ 79 odst. 1 s. ř. s.), a tím splnil podmínky řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu při vyřizování žádosti o poskytnutí informací. Žalovaný (stěžovatel) je naopak názoru, že žalobce měl u nadřízeného orgánu nejprve podat žádost o opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu.

Ustanovení § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím bylo do zákona doplněno novelizačním zákonem č. 61/2006 Sb. Nahrazuje dosavadní institut fikce negativního rozhodnutí povinného subjektu [srov. též důvodovou zprávu k zákonu č. 61/2006 Sb.: „*Stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace ... je nový institut, který vznikl jednak v souvislosti s odstraněním institutu fikce rozhodnutí, tedy k pokrytí případů, kdy povinný subjekt vůbec v zákonné lhůtě na podanou žádost nereagoval či kdy poskytl pouze část informací (popř. informace, jichž se žadatel nedožadoval) a ke zbytku (obsahu) žádosti se nevyjádřil (tedy nevydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti).*“], a je proto třeba považovat tento prostředek za procesní nástroj ochrany žadatele o informace v případě nečinnosti povinného subjektu, tedy v případě, kdy povinný subjekt v zákonné lhůtě neposkytne požadované informace, ani nevydá negativní rozhodnutí, popř. svým postupem nevyčerpá celý předmět podané žádosti o poskytnutí informací.

Uvedená stížnost je tedy legislativně konstruována tak, aby plnila obdobnou funkci jako ve správním řízení obecně naplňuje § 80 správního řádu z roku 2004 nebo v daňovém řízení § 34c daňového řádu coby prostředky ochrany proti nečinnosti správního orgánu, resp. správce daně.

Na základě řečeného dospívá soud k závěru, že stížnost podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím je třeba považovat za prostředek, který *procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu* ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že taková stížnost byla v posuzované věci podána a ani její kladné vyřízení nevedlo k vydání žalobcem požadovaného rozhodnutí, byl tento prostředek stanovený zákonem o svobodném přístupu k informacím k ochraně proti nečinnosti bezvýsledně vyčerpán a podmínky řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu při vyřizování žádosti o poskytnutí informací byly splněny.

Věcné posouzení žaloby pak není v podstatě mezi účastníky řízení sporné. Žalovaný nijak nezpochybňuje, že by byl povinen o podané žádosti o informace rozhodnout a nepopírá ani, že dosud takové rozhodnutí nevydal. Organizační obtíže spojené s reorganizací cizinecké policie a přechodem převážné části agendy pobytu cizinců z cizinecké policie na Ministerstvo vnitra pochopitelně nemohou být důvodem k tomu, aby žalovaný coby povinný subjekt zůstal nečinný. V tomto případě to pak platí tím spíše, že žalovaný je v dané věci nečinný již více než půl roku poté, co nabyl účinnosti zákon č. 427/2010 Sb., jímž byly shora zmiňované legislativní změny provedeny.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobě vyhověl a uložil žalovanému povinnost rozhodnout o žádosti žalobce. K tomu mu stanovil lhůtu v délce deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku, neboť shledal, že je na místě stanovit lhůtu kratší, než je zákonná patnáctidenní lhůta dle § 14 odst. 5 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, a to vzhledem ke značné době, která již od podání žádosti uplynula a po níž nečinnost žalovaného trvá.

Žalobce měl se svojí žalobou úspěch a náleží mu proto náhrada důvodně vynaložených a prokázaných nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Tyto náklady spočívají v nákladech souvisejících se zastoupením advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů za 3 úkony právní služby po 2100 Kč (za převzetí věci, sepsí žaloby a podání repliky), a 3 režijní paušály po 300 Kč. Celkem tedy činí náklady na právní zastoupení

7.200.- Kč. Další náklady představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 1.000 Kč. Proto soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení ve výši 8.200 Kč.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek uvedených v ustanovení § 102 a násl. s.ř.s., a to ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozsudku. Kasační stížnost se podává u Městského soudu v Praze, rozhodovat o ní přísluší Nejvyššímu správnímu soudu.

Stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s.ř.s.).

V Praze dne 12. července 2011

Mgr. Jana Brothánková v.r.
předsedkyně senátu